KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Zpracoval: Mgr. Jaroslav Hájek,
školní metodik prevence

Schválil: Mgr. Pavla Slamečková,
ředitelka školy

Základní informace

a) Co je to krizový plán školy a k čemu slouží?

Krizový plán školy by měl zahrnovat postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, ať už se jedná o šikanu, zneužívání návykových látek, krádeže, vandalství, rasismus atd.
Krizový plán je sestaven školním metodikem prevence na základě fungující praxe školy a platné legislativy, konzultován a schválen ředitelem školy.
Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a zároveň má být k dispozici rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se s vnitřními postupy školy a sledovat je.
Krizový plán závazně stanovuje, jak postupovat v případech podezření či výskytu šikany a návykových látek mezi žáky, KP zpracovává také další možné patologie. Krizový plán je součástí Minimálního preventivního programu a Školního řádu školy. Jeho základem je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51 a Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. č. j. 24 246/2008-6.
Pedagogičtí pracovníci školy jsou ze zákona povinni provádět preventivní opatření v rámci všech aktivit školy a při řešení patologické situace jsou povinni postupovat dle Krizového plánu školy. Krizový plán školy je závazný dokument.

b) Školní preventivní/intervenční tým:

Mgr. Pavla Slamečková – ředitel školy, výchovný poradce
Mgr. Jaroslav Hájek – školní metodik prevence
Mgr. Markéta Tirdilová – speciální pedagog

c) Zákonné povinnosti školy a preventivní činnosti školy přispívající k realizaci primární prevence na škole

Škola je ze zákona povinná:
- **vytvořit podmínky pro předcházení výskytu rizikového chování** v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti
- **zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky rizikového chování** v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti
- odpovídat za žáky během vyučovacího procesu, nese právní odpovědnost
- **pomocí školního řádu jasně vymezit zákaz rizikového chování**
- **působit na žáky v oblasti primární prevence rizikového chování**, toto se týká všech pedagogických pracovníků školy

Škola se právně zavazuje:

- že do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví má **zakotveny informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání ve škole, v prostorách školy i na všech akcích pořádaných školou**
- že při řešení případů týkajících se užívání OPL bude plně spolupracovat s Policií České republiky, orgány sociálně – právní ochrany dětí a školskými poradenskými zařízeními
- **k plnění ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným v trestním řízení**

Škola je povinna vytvářet podmínky:

- **pro předcházení výskytu případů šikany, užívání návykových látek a dalších projevů rizikového chování v prostorách školy v době vyučování, včetně školních i mimoškolních činností**
- k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v prostorách školy v době vyučování, včetně školních akcí
- pro poskytování informací žákům i rodičům nutných k zajištění ochrany žáků před rizikovými projevy chování
- **pro poskytování informací o psychickém a fyzickém násilí, návykových látkách atd. formou, která je přiměřená jejich věku (prevence zahrnuta do ŠVP a osnov jednotlivých předmětů)**
- **pro působení na žáky v oblasti primární prevence šikany, užívání návykových látek atd. – činnost školního metodika prevence a výchovného poradce**

Preventivní činnosti školy přispívající k realizaci primární prevence na škole:

- škola **poskytuje žákům a rodičům** (zákonným zástupcům) nezbytné **informace nutné k zajištění ochrany před rizikovým chováním**
- škola poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o formách rizikového chování, přiměřené jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji
- při řešení případů souvisejících s rizikovým chováním spolupracuje, pokud je to nutné, s dalšími zainteresovanými institucemi (Policie ČR, Orgán sociálněprávní ochrany dětí, oblastní metodik prevence, PPP apod.)
- **rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení po kterémkoliv zainteresovaném vyučujícím; mají možnost obrátit se na ředitele školy a žádat přešetření situace; rodiče mají možnost požádat školu o pomoc při jakémkoliv podezření na rizikové chování jejich dítěte, škola se bude těmito podněty vždy důkladně zabývat**

d) Výňatky z legislativy

Užívání, přechovávání a distribuce návykových látek

- v České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek (nelegálních i legálních); jejich konzumace tedy není považována za protiprávní jednání, jejich užívání osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování a každý nezletilý jedinec má tedy nárok na pomoc orgánu sociálně-právní ochrany dítěte
- **za přestupek nebo trestný čin je považováno navádění či podpora užívání návykových látek u osob mladších 18 let i samotné prodání či podání návykové látky** (zde se jedná zejména o alkohol a tabákové výrobky, které spadají do legálních návykových látek)

- **užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování a na všech akcích pořádaných školou (tedy i mimoškolní činnosti) není přípustné; všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k vedení školy v případě, kdy žáci návykové látky užívají, distribuují či je u sebe přechovávají**
- za přestupek nebo trestný čin je považováno **přechovávání (držení) a distribuce nelegálních návykových látek**; **množství, které je distribuováno, není rozhodující, množství u přechovávání (držení) je rozhodující pouze ve vztahu ke kvalifikaci protiprávního jednání (přestupek nebo trestný čin)**

Šikana
- **šikanování může naplňovat skutkovou podstatu řady trestných činů** (omezování osobní svobody, vydírání, vzbuzení důvodné obavy, čin loupeže, čin znásilnění, čin pohlavního zneužívání, čin kuplířství, čin ublížení na zdraví, čin poškození cizí věci, čin násilí proti skupině a proti jednotlivci)
- **pedagogický pracovník musí předcházet šikanování mezi žáky, projevy šikanování neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc**
- **pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu** (neoznámení trestného činu, nepřekažení trestného činu, nadržování, schvalování trestného činu, podněcování k trestnému činu apod.); skutkovou podstatu trestného činu (účast na trestném činu) může jednání pedagogického pracovníka naplňovat i **v případě, že o chování žáků věděl a nezabránil spáchání trestného činu např. tím, že ponechal šikanovaného samotného mezi šikanujícími žáky, i když o šikaně věděl, neprovedl takové kroky, které by ji zarazily** apod.

Domácí násilí, týrání
- pokud získá pracovník školy hodnověrným způsobem poznatky o tom, že někdo připravuje, páchá nebo již spáchal jednání, které lze posoudit jako týrání dítěte, má podle platných zákonů **tzv. oznamovací povinnost; v případě zanedbání této povinnosti nastupuje pro tuto osobu trestní odpovědnost za nepřekažení nebo neoznámení trestného činu** (týrání svěřené osoby, znásilnění, pohlavní zneužívání, vražda)
- rodiče (zákonní zástupci) musí být informování o tom, co se s jejich dítětem děje či bude dít; jedinou výjimkou, kdy rodiče nejsou informováni, je podezření či zjištění zneužívání, týrání dítěte ze strany rodičů nebo jiných příbuzných; v tomto případě se situace řeší s pomocí Orgánu sociálně-právní ochrany dítěte a s Policií ČR

Ostatní
- vážnější projevy rasismu a jiné diskriminační projevy jsou postihovány jako přestupek nebo trestný čin
- za přestupek je považováno ohrožení výchovy a vzdělávání nezletilců, kdy dítě není přihlášeno k povinné školní docházce nebo dojde k zanedbání péče o ni
- **osobní prohlídku u žáka nebo prohlídku jeho věcí má v kompetenci pouze Policie ČR!**
- pokud je žák v ohrožení života, rodiče (zákonní zástupci) jsou informováni až poté, co pedagog kontaktuje lékařskou službu první pomoci (opět s výjimkou problematiky zneužívání a týrání)

e) Poradenská a preventivní zařízení

Dětské krizové centrum Praha
tel.: 241 480 511, 241 483 853, 777 664 672, email: ambulance@ditekrize.cz

Růžová linka – krizová linka pro děti a mladistvé
tel.: 272 736 263 (po – pá 8 – 20 hod., so - ne 14-20 hod.)
Dětské krizové centrum – non stop linka pomoci pro děti a mládež do 26 let
tel.: 241 484 149 (nonstop)
Linka bezpečí – non stop krizová linka a internetová poradna pro děti a mládež do 18 let (pro studenty do 26 let) **- ZDARMA**
telefon: 116 111
Sociálně-právní ochrana dětí Ostrava - Mgr. Petr Pyš
tel.: 559 442 931, pys@moap.ostrava.cz
tel.: 599 443 838; 599 527 250, 732 632 318 (Charita)
Linka bezpečí – **ZDARMA**
tel.: 800 155 555
Policie ČR 158
Hasiči 150
Záchranná služba 155
Integrovaný záchranný systém 112

CO DĚLAT, KDYŽ…

- v rámci prevence sociálně patologických jevů, jakými jsou šikana, užívání návykových látek, krádež, mentální anorexie, bulimie, záškoláctví atd., je **potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám chování či prospěchu, které se u jednotlivce i kolektivu vyskytnou**.
Při **zaznamenání určité změny v chování a jednání i v případě podezření je VŽDY NUTNÉ:**
- informovat **třídního učitele** (pokud není TU sám informátorem), **metodika prevence, výchovného poradce**, popř. ředitele
- pokud se podezření na rizikový stav týká **jednotlivce**, **promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny chování a jednání** (týká se všech pedagogických pracovníků školy při zaznamenání nestandardního či přímo rizikového projevu v chování či jednání žáka) – vést takovýto pohovor je v kompetenci MP, VP a TU
- pokud se změna týká **více žáků** či **celého kolektivu** (šikana), **neprodleně přenechat šetření na metodikovi prevence**
- třídní učitel po konzultaci s MP či VP informuje o zjištěném stavu zákonné zástupce žáků (**kdy informovat rodiče vychází z podstaty šetřené situace** – viz jednotlivé krizové plány) s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky nabídne zákonným zástupcům pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

ZÁSADNÍ JE URČENÍ ZÁVAŽNOSTI SITUACE…

- ať již má podezření pedagog, TU, MP či VP, **vždy musí rozlišit:**
A) zda je **situace akutní** (jedná se o přímé ohrožení psychického či fyzického zdraví žáka), a je tedy **nutný okamžitý zásah ze strany školy** – postup dle *Krizového plánu školy a doporučení MP či VP*
B) zda se jedná o **akutní situaci**, která však **vyžaduje maximální diskrétnost a nutnost vypracovat šetrný a především bezpečný postup při řešení** (časový rozsah řešení situace do max. 2 - 5 dní) **se zajištěním nepřetržitého monitoringu situace ze strany školy** – postup dle *Krizového plánu školy a doporučení MP či VP*

C) zda se jedná o **závažnou, ale neakutní situaci**, která vyžaduje **pohovor s žákem/žáky, konzultaci s MP či VP, PPP, pohovor s rodiči** a při jejímž řešení si škola může dovolit postupovat bez přílišného časového omezení
D) zda se jedná o **neakutní, ale možnou vznikající rizikovou situaci** (není přímo ohroženo psychické či fyzické zdraví žáka), u které je na místě **pozorování v určité časové lhůtě za účelem získání více informací o problému**, které je možné dále konzultovat s MP či VP
- POZOR – na první pohled neškodně vypadající situace může být signálem akutního stavu, je tedy nutné nepodceňovat; určení akutnosti stavu žáka/třídy může být komplikované

Řešení šikany

- škola je povinna řešit šikanu ve škole, v prostorách školy a na akcích pořádaných školou, mimo školu je to záležitost policie a rodičů
Postup školy při diagnostice a vyšetřování šikany
Co je to školní ŠIKANOVÁNÍ?
- šikanování je jakékoliv chování, jehož **záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat** žáka, případně skupinu žáků; **spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedince nebo skupiny vůči jedinci či skupině žáků**, kteří se neumí nebo z různých důvodů nemohou bránit; znamená to, že **dítěti někdo, komu se nemůže ubránit, dělá, co je mu nepříjemné, co ho ponižuje nebo co ho prostě fyzicky nebo psychicky bolí**
- **šikana je:**
a) záměrná
b) opakující se
c) oběť se nemůže bránit
- zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití a neúměrného fyzického škádlení, tak i vydírání, krádeže, poškozování věcí; **složitě odhalitelnou formou šikany je pak psychická šikana v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování**
- šikana může mít i formu **sexuálního obtěžování až zneužívání**
- nově se šikana realizuje i prostřednictvím **elektronické komunikace** – jedná se o tzv. **kyberšikanu** – ta zahrnuje útoky skrze **facebook a další sociální sítě**, SMS zprávy, popř. emaily; patří zde také **vyvěšování urážlivých a ponižujících materiálů na internetové stránky** apod.
- šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako **demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků**
- nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v **závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví oběti či obětí**
- **jaké chování lze označit za šikanování**
- stejně důležité je věnovat pozornost **varovným signálům; pokud jsou učitelem zaznamenány, je nutné se jimi zabývat – nepodceňovat, nebagatelizovat problémy; jaké varovné signály lze rozpoznat.**

Jak se šikana může „dostat na povrch“ a co pak s ní?

A. Učitel se o šikaně dozví zprostředkovaně od žáka, kolegy, rodiče nebo ji sám vypozoruje…

OVĚŘENÍ SITUACE

1. Pro ověření je nezbytné **nalezení vhodných svědků**. Ideální počet svědků je **4 – 5 žáků**, pokud se situace jeví jako akutní, je třeba **volit ty žáky, u nichž je**

možné předpokládat, že budou mluvit pravdu, že patří k neutrálním osobám třídy. Není-li však situace příliš akutní, je vhodné nechat **vyplnit třídu speciální anonymní dotazník** (viz Přílohy), z jehož vyhodnocení vhodní svědci vyvstanou.
Je nutné myslet taky na to, že i **svědky musíme ochránit před možným agresorem či agresory**, proto si je nevoláme v hodinách ze třídy, ale je potřebné je oslovit nenápadně, během přestávky, po vyučování, v jídelně, ve školním kroužku apod.
2. **Určité signály o šikaně lze získat z rozhovoru s rodiči potencionální/ch obětí/obětí.** Formou telefonátu či osobní schůzky je možné se rodiče/rodičů doptat, zda si u dítěte nevšimli změn v chování, jednání, neadekvátních reakcích (pomočování, zvraty v chování, noční děsy, poškozené věci, změny ve vztahu k okolí, zhoršení prospěchu atd.), jakýchkoliv „drobností“, které by mohli být signálem rizikové situace. **Tento rozhovor je vždy veden v nepřítomnosti dítěte, pokud je rozhovor veden telefonicky, vždy je na místě se ujistit, zda se dítě nenachází v blízkosti rodiče.** Ve fázi ověřování situace při rozhovoru s rodiči nikdy **nemluvit o šikaně, ani o tom, že má škola na výskyt šikany podezření, pouze si ověřit signály – zda i rodič zaznamenal, že s jeho dítětem není něco v pořádku.** Získávání informací od rodičů je věc velice citlivá, dotazy učitele mohou rodiče vyděsit, a ten může neadekvátně zareagovat. K získávání informací od rodičů je tedy dobré se uchýlit až v momentu, kdy už byly vyčerpány všechny ostatní možnosti.
Kontaktovat rodiče je možné dle stavu situace až později po důkladném vyšetření situace, kdy jsou sesbírány důkazy o ubližování – tady jsou již rodiče plně seznámeni se situací svého dítěte (viz Šetření situace, bod 9.)**. K tomuto ale dochází spíše v rámci šetření situace. Je nutné myslet na to, že škola má ze zákona povinnost rodiče žáka** informovat, vždy je však třeba vyhodnotit, KDY toto udělat, a to vzhledem k **možným nežádoucím reakcím rodičů, které by mohly negativně ovlivnit šetření a usvědčení agresorů. Platí však, že rodiče je nutné kontaktovat nejpozději v momentě, kdy MP spolu s TU a VP situaci řádně prošetří a vyvodí jasné závěry.** Pokud o ubližování informují školu rodiče, je nutné rodiče pravidelně s výsledky šetření seznamovat. Je-li to příhodné (vzhledem k právní ochraně školy), lze rodiče písemně požádat o souhlas s vyšetřováním.
ŠETŘENÍ SITUACE
1. Nejprve je nezbytné **odhadnout** (z pozorování, z dostupných informací) **závažnost situace a zvolit, o jakou formu a stupeň šikany se může jednat.**
Toto rozhodnutí je klíčové k určení dalších kroků! Pokud by vzniklo podezření na pokročilejší stupeň šikany, je třeba neodkladně jednat a ochránit oběť/oběti.
2. Po vyhodnocení vážnosti situace přichází na řadu **rozhovor s informátorem/informátory (žák/žáci/učitel)**. Rozhovor s informátorem pomáhá situaci dále specifikovat. **Informátor nesmí být prozrazen. Udělat si poznámky pro další šetření.**
3. **Rozhovor s obětí je třeba vést velice citlivě!** Je třeba se připravit na variantu, že oběť šikany bude svou situaci zlehčovat a snažit se ze strachu tvrdit, že se jí vlastně nic neděje. Vhodně kladenými otázkami je možné oběť vyvést z popírání a pomoci ji k pojmenování, co se s ní děje. Také rozhovor s obětí je nutné zaznamenat.
4. Dalším krokem je **nalezení svědků a rozhovor se svědky**. Tady je třeba pečlivě vybírat žáky, se kterými bude veden pohovor (viz informace výše).
Na žáky při rozhovoru nenalháme, necháme je říct, co chtějí. **MP nebo šetřící učitel musí vést písemný záznam rozhovoru s každým žákem, se kterým bude hovořit. Záznam pohovoru musí být zaznamenán doslovně.**

Je-li to možné, je na místě **přizvat k rozhovorům dalšího pedagoga jako svědka** pro případné stížnosti ze strany rodičů či otázek institucí, které by do řešení problému mohly být zainteresovány.
5. Během vyšetřování průběžně poskytujeme oběti/obětem podporu a pomoc, pokud je toto na místě, skýtáme oporu i svědkům.
NIKDY NEKONFRONTOVAT oběť/oběti a svědky s agresorem/agresory.
6. **Rozhovor s agresorem/agresory.**
U rozhovoru s agresorem je nutné, aby byl přítomen ředitel školy, MP či VP (ideální je přítomnost 3 kompetentních osob). Tak jako u rozhovorů s žáky – svědky a obětí/obětmi – i zde je nutné pořídit přesný písemný záznam rozhovoru s agresorem/agresory.
Agresorovi/agresorům je třeba sdělit, jaké důsledky jejich počínání bude mít, a nezáleží na tom, zda se přiznali, či nikoliv. Agresorovi/agresorům oznámíme, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadne/napadnou (např. při jakémkoli náznaku šikanování bude případ nahlášen policii).
Pokud je agresorů více, je důležité vést vyšetřování jednotlivě. Při vyšetřování nesmí agresor zůstat bez pedagogického dozoru a musí se zamezit kontaktu mezi jednotlivými agresory. Konfrontaci agresorů je nutné vždy zvážit, ale je možná, pokud má vyšetřující pedagog/ředitel školy dostatek důkazů z vyšetřování jednotlivých agresorů. Stejně jako předchozí pohovory i tento je nutné co nejpřesněji zaznamenat.
7. Pro potrestání agresora využít výchovných opatření – viz Školní řád.
8. **Po vyslechnutí oběti/obětí, informátorů, svědků a agresora/agresorů by se měl TU, MP a VP sejít s ŘŠ, vyvodit patřičné závěry, důsledky pro agresora/agresory a vytvořit podpůrný program pro oběť/oběti s maximálním ohledem na jeho/jejich bezpečnost (mimořádné dozory, možnost individuálních konzultací s metodikem prevence apod.)**.
Pozor – každá oběť více či méně negativně reaguje na uvolnění psychického napětí až traumatu, které jí/jim šikana způsobovala. Tyto reakce bývají „paradoxně" spíše negativní – úzkostnost, plačtivost, neuróza, zhoršení prospěchu, ale i výbušnost, odsekávání, provokace druhých apod. Toto období může trvat v souvislosti na rozsahu šikany i několik týdnů. Je třeba na to připravit rodiče, s obětí/oběťmi o tom otevřeně hovořit. **Pokud se situace neuklidní, je nutné doporučit rodičům návštěvu dětského klinického psychologa.**
9. **Jednání s rodiči šikanovaného** – žádný rodič nereaguje na oznámení, že jeho dítěti bylo ubližováno dobře, proto je nutné ihned v úvodu rozhovoru **ubezpečit rodiče o okamžité ochraně dítěte a zajištění jeho bezpečí.**
Většina rodičů následně reaguje otázkou „kdo to udělal?". Rodiče mají na tuto informaci právo, není tedy nezbytné agresora/agresory anonymizovat. Rodiče také žádají potrestání agresora/agresorů, je tedy možné jim říci, že šikana je zapracována do ŠŘ a agresor/agresoři budou dle toho potrestáni. Pokud budou rodiče oběti/obětí žádat o setkání s rodiči agresora/agresorů, pokuste se jim toto vymluvit – tyto konfrontace bývají velmi emočně vypjaté, k omluvě, kterou by zřejmě chtěli slyšet, často nedochází, naopak si mohou paradoxně vyslechnout mnoho urážlivých slov na adresu svého dítěte i svou. **Nikdy tedy nezvat rodiče obou stran do školy v podobnou dobu, ideálně každé v jiný den.**
Rodiče oběti/obětí se také ptají, „co bude dál?". Je třeba jim říci, že jejich dítěti bude dlouhodobě zajištěna bezpečnost, situace bude každodenně monitorována, s obětí/oběťmi se bude nadále odborně pracovat v rámci individuálních konzultací s MP a TU i v rámci práce s celým kolektivem, kterého se toto jednoznačně týká. Rodiče budou samozřejmě o všem

informováni. Je nutné rodiče požádat o spolupráci – cokoliv, co by je na chování jejich dítěte zneklidňovalo, ať sdělí TU a MP, ti pak mohou doporučit další podpůrné kroky, a pomoci tak rodičům nelehkou situaci zvládat.

Vždy je dobré rodiče upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces!

Jedná-li se o oběť/oběti pokročilých, brutálních a kriminálních šikan, je nutné rodiče přesvědčit o okamžité spolupráci s PPP, klinickým psychologem, psychoterapeutem nebo pedopsychiatrem.

Pokud by se i přes veškerou snahu školy i rodičů podařilo agresorovi/agresorům znovu na oběť/oběti psychicky či fyzicky zaútočit, mají rodiče oběti/obětí právo oznámit toto na Policii ČR (i když je/jsou agresor/agresoři nezletilí).

B. Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí (nebo je mu toto oznámeno)

1. **Bezprostřední záchrana oběti/obětí! Odvést oběť/oběti okamžitě ze třídy!**
2. Zabránit domluvě agresorů.
3. **Oznámit událost řediteli školy a třídnímu učiteli, domluvit se a zajistit následnou ochranu oběti. Oběť nepouštět zpět do třídy! Nutná spolupráce všech pedagogů!**
4. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti – dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření, pokud je to nutné apod. **ŘŠ, MP či VP určí pedagoga, který bude až do odvolání na oběť/oběti permanentně dohlížet** – možnost nervového zhroucení, útěku ze strachu apod.
5. **Kontaktovat rodiče oběti/obětí** – při rozhovoru s rodiči se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat výrazy jako ubližovaní, fyzické napadení, fyzické trápení.
Hovořit s nimi však „na rovinu“, nesmí jim být nic zamlčeno, důležité je ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte.
6. **Kontaktovat odborná pracoviště – PPP, příp. psychologa, psychiatra, OSPOD apod.; kontaktovat policii.**

Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.

Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování.

Je nutné mít na paměti rozdílné postupy při vyšetřování počátečních a pokročilých stádií šikanování.

II. Řešení užívání návykových látek v prostředí školy

- všem osobám je v **prostorách školy zakázáno užívat návykové látky:**
***tabákové výrobky, alkohol, omamné látky, psychotropní látky* a ostatní látky ovlivňující psychiku člověka nebo jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování**
- používání omamných a psychotropních látek (OPL) osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování; každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně – právní ochrany dětí (OSPOD), péči psychologa či pedopsychiatra
- **v případě, že se škola o takovémto chování žáka dozví, ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka – metodik prevence, ředitel školy**
- **ŠKOLA JE POVINNA tuto skutečnost OZNÁMIT orgánu sociálně právní ochrany dětí**

- **distribuce** dle paragrafu 187 trestního zákona a **šíření OPL** dle paragrafu 188 trestního zákona **je v ČR zakázána** a takové jednání **je trestním činem nebo proviněním; škola je povinna tyto činnosti překazit a oznámit věc Policii ČR**

A. Tabákové výrobky

- ve vnitřních i vnějších **prostorách školy je kouření zakázáno grafickou značkou „Zákaz kouření“**

Jak postupovat při přistižení žáka školy při kouření

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci!
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi **odebrat a zajistit.**
3. **Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud a od koho). Záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
4. **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu kouření, tedy o porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** z konzumace tabákových výrobků ve škole, v prostorách školy či na akcích pořádaných školou jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
5. Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.
6. Při opakování přečinu vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany dětí.

B. Alkohol – **ve škole i mimoškolních prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu**

- podávání alkoholu osobám mladším 18 let je **trestným činem** nebo **přestupkem**

a) Jak postupovat při přistižení žáka školy při požívání alkoholu:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba **odebrat a zajistit.**
3. **Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí:**

a) V případě, že je **žák ohrožen na zdraví a životě**, volá okamžitě ***lékařskou službu první pomoci (155/112)***.

Okamžitě o situaci informuje ředitele školy a metodika prevence nebo výchovného poradce.

b) Jestliže **nebezpečí nehrozí**, sepíše **stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud a od koho). Pokud je množství požitého alkoholu žákem větší než minimální, nemusí být toto možné.

4. **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace alkoholu, tedy o porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
5. Po vyrozumění zákonného zástupce o situaci jej **třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy vyzve, aby si žáka ze školy vyzvedl**, doporučí zákonnému zástupci lékařskou prohlídku žáka.
6. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů. Škola má právo vyžádat si pomoc.

Neprodleně pak pedagogický pracovník školy přivolá lékařskou pomoc.

7. **Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.**
8. Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

b) Jak postupovat v případě nálezu alkoholu ve škole

1. Nalezení alkoholu v prostorách školy:

a) Nalezený alkohol se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury, je nutné jej pouze zajistit.
b) **Nález oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který alkohol našel či mu byla přítomnost alkoholu nahlášena žáky/jinými pracovníky školy, řediteli školy či jeho zástupci.**
c) Zadržený alkohol je nutné bezpečně uložit u vedení školy pro případ důkazu.
d) Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence vyhotoví stručný záznam o nálezu, který si metodik prevence založí do své agendy.
e) Podezřelé okolnosti nálezu hlásí ředitel školy Policii České republiky.
2. Zadržení alkoholu u žáka (bez požití žákem či žáky):
a) Zadržený alkohol se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
b) **Zadržení alkoholu u žáka okamžitě hlásí pedagogický/nepedagogický pracovník řediteli a metodikovi prevence.**
c) Ředitel či metodik prevence zadržený alkohol zajistí a uloží na vhodné místo pro případ důkazu.
d) Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence a ředitelem či zástupcem ředitele školy vyhotoví záznam o zadržení s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka, jeho vyjádření k přečinu a podpis); v případě, že se žák odmítne k přestupku vyjádřit, uvede pedagogický pracovník školy tuto skutečnost do zápisu; záznam založí metodik prevence do agendy.
e) **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace alkoholu, tedy o porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** z donesení alkoholu do školy jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
f) **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně –právní ochrany dítěte.**
g) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, je nutné ihned předat tekutinu Policii České republiky na analýzu.
h) Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

C. Omamné a psychotropní látky (OPL)

- **ve škole, v prostorách školy i na akcích pořádaných školou je zakázána výroba, distribuce, přechovávání i propagace omamných a psychotropních látek,** totéž platí i všeobecně bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo
- **zakázané je i navádění k užívání těchto látek**
- taktéž **je zakázáno vstupovat pod vlivem OPL do školy, školní pozemky či se pod vlivem účastnit akcí pořádaných školou;** za porušení tohoto zákazu jsou školním řádem stanoveny sankce
- **ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby, držení, distribuce a propagace, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.**

a) Jak postupovat v případě zjištění konzumace OPL žákem ve škole

1. **V případě, kdy je žák ve škole, v prostorách školy či na akci pořádané školou přistižen při konzumaci OPL, je PRIMÁRNĚ nutnému v další konzumaci zabránit (platí i pro nepedagogické zaměstnance školy).**
2. Pedagog či nepedagogický pracovník školy musí ihned návykovou látku odebrat a zajistit ji.
3. **Pedagogický či nepedagogický pracovník dále posoudí, zda žáku nehrozí nebezpečí na zdraví či životě.**
a) V případě, že je **žák ohrožen na zdraví a životě**, volá okamžitě ***lékařskou službu první pomoci (155/112)***.
Okamžitě o situaci informuje ředitele školy a metodika prevence nebo výchovného poradce.
b) Jestliže **nebezpečí nehrozí**, sepíše **stručný záznam s vyjádřením žáka** (odkud, od koho, **CO?**). Pokud je množství žákem požité OPL větší než minimální, nemusí být toto možné.
4. **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o jeho porušení zákazu konzumace OPL, tedy o porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** z konzumace OPL ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
5. Po vyrozumění zákonného zástupce o situaci jej **třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy vyzve, aby si žáka ze školy vyzvedl**, doporučí zákonnému zástupci lékařskou prohlídku žáka.
6. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí a vyčká jeho pokynů. Škola má právo vyžádat si pomoc.
Neprodleně pak pedagogický pracovník školy přivolá lékařskou pomoc.
7. **I když je zákonný zástupce dostupný, současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dětí.**
8. Z konzumace OPL žákem ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. ***Při vyšetřování „odkud a od koho" (viz 3.) je však třeba zjistit, zda je/není distributor žákem školy***. Pokud ano, postupujeme od bodu 4., nejedná se však o oznámení konzumace OPL, ale distribuce OPL. Vedle OSPOD oznamuje pracovník školy tuto skutečnost také Policii ČR.
Konzument je nebezpečný především sám sobě, ale distributor všem žákům. Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
9. V případě podezření na intoxikaci ještě před vstupem do školy, postupujeme od bodu 3.
10. Školní metodik prevence poskytne zákonným zástupcům kontakty na pomáhající organizace a terapeutické pracovníky.

b) Jak postupovat při zjištění distribuce/přechovávání OPL ve škole

- distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestní čin. Množství není rozhodující.
- **přechovávání OPL je protiprávní jednání**; množství, které má žák u sebe, je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno buď jako **přestupek (menší množství), nebo jako trestní čin (více než málo)**
- jestliže má pedagogický či nepedagogický pracovník školy podezření, že **došlo** ve škole, na pozemcích školy či na akci pořádané školou **k distribuci OPL**, **oznámí tuto skutečnost Policii ČR**
- **jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonné zástupce žáka/žáků a OSPOD**

c) Jak postupovat při nálezu OPL ve škole

I. *V případě, kdy pedagogický či nepedagogický pracovník školy nalezne v prostorách školy látku, kterou považuje za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:*

a) Nalezená OPL se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury, je nutné ji pouze zajistit.

b) **Nález OKAMŽITĚ oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který OPL našel či mu byla přítomnost OPL nahlášena žákem/žáky, řediteli školy či jeho zástupci.**

c) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží ředitel školy/zástupce ředitele látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy, na obálku se podepíše jak ŘŠ, tak i další přítomný pedagog a uschová ji do školního trezoru.

d) Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence vyhotoví stručný záznam o nálezu, který si metodik prevence založí do své agendy.

e) **O nálezu vyrozumí vedení školy Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.**

II. *Při nálezu u některého žáka se postupuje takto:*

a) Nalezená OPL se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury, je nutné ji pouze zajistit.

b) **Nález OKAMŽITĚ oznamuje pedagogický pracovník/nepedagogický pracovník školy, který OPL našel či mu byla přítomnost OPL nahlášena žákem/žáky, řediteli školy či jeho zástupci.**

c) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží ředitel školy/zástupce ředitele látku do obálky, napíše datum, čas, místo nálezu a jméno žáka, u kterého byla OPL nalezena. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a podpisem svým, dalšího přítomného pedagoga i podpisem samotného žáka a uschová ji do školního trezoru. V případě, že žák podepsat odmítá, uvede ředitel školy/zástupce školy tuto skutečnost do zápisu. **Zápisu a rozhovoru se žákem musí být přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.**

d) Pedagogický/nepedagogický pracovník spolu s metodikem prevence vyhotoví stručný záznam o nálezu, který si metodik prevence založí do své agendy.

e) **O nálezu vyrozumí vedení školy Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.**

f) **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy neprodleně informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu držení OPL ve škole, tedy o porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** z držení OPL ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.

g) V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

III. *V případě podezření, že některý žák má u sebe některou z OPL, postupuje se takto:*

- **jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR;**

a) Pedagogický pracovník, který skutečnost zjistil nebo mu byla nahlášena nepedagogickým pracovníkem školy/žákem nahlásí podezření na Policii ČR a zkonzultuje další postup. Dále okamžitě informuje vedení školy a zákonného zástupce žáka, u kterého je podezření na držení OPL.

b) **Žáka pedagogický pracovník ve spolupráci s vedením školy izoluje a do příjezdu Policie ČR jej musí mít pod dohledem. NESMÍ se v žádném případě provádět osobní prohlídka, ani prohlídka jeho věcí.**

d) Jak postupovat při objevení dealera ve škole

1. Ihned informovat o dané situaci Policii ČR.
2. Ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky.

III. Krádeže a vandalismus

I. Krádeže

- krádeže jsou protiprávním jednáním (viz Školní řád), a pokud se **škola** o takovémto jednání dozví, **je povinna tuto skutečnost buď ohlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučit poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit se na tyto orgány**
- nošení cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení – nutné na toto upozornit žáky i jejich zákonné zástupce; i v případě tohoto doporučení nelze se odpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5.000,- Kč; pokud jsou věci převzaty do úschovy, škola hradí škodu v plné výši
- v případě, že je **žák svědkem krádeže, je povinen toto ohlásit pedagogickému pracovníkovi školy; pokud krádež neohlásí, může to být později chápáno tak, že se na krádeži podílel jako spolupachatel – nutné na tuto možnost upozornit žáky i jejich zákonné zástupce**

a) Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

1. O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Věc ohlásit na městské oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce) o možnosti nahlášení této skutečnosti na Policii ČR.
3. V případě, že je znám pachatel, který je mladší 18 let, **je možné tuto skutečnost, pokud je podezření na zanedbání péče, nahlásit orgánu sociálně – právní ochrany dětí.**

b) Jak postupovat, když je žák přistižen při krádeži

1. O krádeži pořídit záznam – kdo kradl, co ukradl + hodnotu ukradeného předmětu, komu to ukradl.
2. **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o krádeži, tedy o jeho porušení ŠŘ, a důsledcích, které tento přečin bude mít –** za krádež budou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
4. Ukradenou věc navrátit původnímu majiteli. Pokud nelze ukradenou věc navrátit, dohodnout se zákonnými zástupci žáka, který kradl, finanční náhradu.
3. **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.**

II. Vandalismus

Preventivní postup proti vandalismu

1. **Každý žák školy je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti (viz školní řád). Je nutné na tuto skutečnost žáky upozornit!**
2. V rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví opakovaně upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškozování majetku, a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postup při vzniku škody na školním majetku

1. O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam + fotodokumentaci a pokusit se odhalit viníka.
2. V případě, že škola viníka zná, má právo na něm (zákonném zástupci) vymáhat plnou náhradu škody.

3. Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.
4. **Třídní učitel/školní metodik prevence/ředitel školy informuje zákonného zástupce žáka o důsledcích, které tento přečin bude mít –** za poškození školního majetku budou vyvozeny sankce stanovené Školním řádem.
5. **Při opakování přečinu splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte.**
6. Bude-li při šetření vandalismu zjištěno, že se na této újmě na majetku školy podílel/i také další žáci školy (byť by jen tomuto přečinu přihlíželi), bude s ním/nimi nakládáno jako s viníkem/viníky, za jeho/jejich přečin bude/budou potrestán/i dle ŠŘ.

IV. Řešení problémového chování žáků v rámci školy

Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách (2014 MŠMT)
- pokud se žák chová při vyučování způsobem, který **znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků**, a tím **porušuje povinnosti stanovené mu zákonem** (např. řádně se vzdělávat, plnit pokyny pedagogických pracovníků – ust. § 22 odst. 1 písmena a) a c) školského zákona) **či školním řádem, může škola přistoupit k opatření, které takovému chování zamezí**
- školská legislativa nezná druh kázeňského opatření spočívající v (dočasném) vyloučení žáka z účasti na vzdělávání a škola není oprávněna udělovat takováto opatření, která přesahují rámec právních předpisů; v případě tak zásadního porušování povinností ze strany žáka, které znemožňuje realizaci výuky v konkrétní třídě školy, a tím i výkon práva žáků na vzdělávání, **je možné vyloučení problémového žáka ze vzdělávání ve třídě za současného uložení individuální práce pod pedagogickým dozorem v jiné „třídě" (místnosti) základní školy;** musí však být takovému žákovi i nadále umožněn přístup ke vzdělávání a bude nad ním zajištěn dohled podle § 29 školského zákona, popř. „Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy", čj. 37 014/2005-25"
- takové opatření však nebude mít sankční, ale organizační charakter, čímž **není vyloučen postih žáka za dané chování zákonným kázeňským opatřením, např. důtkou třídního učitele**), nebude upírat žákovi právo na vzdělávání, resp. možnost plnit svou povinnou školní docházku (žák bude vzděláván v souladu s ŠVP a stanoveným rozvrhem hodin, **nikoli však společně se třídou, ale samostatně pod vedením jiného pedagoga nebo na základě zadané samostatné práce pod dohledem jiného zaměstnance školy, který bude zletilý a bude se školou v pracovně-právním vztahu, bude reagovat na konkrétní chování žáka a situaci ve třídě** (žáka nelze odkázat na samostatnou práci „preventivně", vyloučit ho předem z účasti na školním výletu apod.), a bude omezeno na dobu nezpůsobilosti žáka ke vzdělávání v kolektivu
- **za uvedených podmínek je dočasné vyloučení žáka z vyučování přípustné, tj. neodporující právu žáka na vzdělávání ani povinnosti školy toto vzdělávání poskytovat**
Kázeňská opatření a pomoc ze strany školy

- sankce za porušování žákovských povinností stanovených zákonem (kázeňská opatření) upravuje ust. § 31 školského zákona a ust. §17 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, a to taxativním způsobem **(jednoznačně formulovaným popisem)**
- kázeňským opatřením tak může být **napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, 2. stupeň z chování a 3. stupeň z chování**
- na problémové chování žáka (kromě kázeňského a organizačního opatření) **lze reagovat vhodnou pedagogicko-psychologickou pomocí ze strany školy** (individuální konzultace s MP či VP, práce s kolektivem třídy, do které žák dochází apod.) **doprovázenou spoluprací se zákonnými zástupci žáka, výchovným poradcem, školním psychologem, metodikem prevence, ale i s dalšími orgány a institucemi – PPP, SPC, OSPOD, SVP, pediatr, pedopsychiatr, klinický psycholog, Policie ČR apod. (kontakty viz Poradenská a preventivní opatření)**

a) Jak postupovat v případě drobné nekázně

1. Zprostředkovat pohovor mezi žákem a výchovným poradcem/metodikem prevence/třídním učitelem, **vysvětlit žákovi následky jeho chování** a co bude následovat, pokud se jeho chování nezmění. **Při pohovoru s žákem dávat pozor na drobné signály, které by mohly nasvědčovat, že zhoršené či neukázněné chování žáka může být důsledkem rizikového chování jiného žáka/žáků.**
2. **Třídní učitel/výchovný poradce/školní metodik prevence informuje (telefonicky, písemně, osobní schůzkou) zákonného zástupce žáka o žákově nekázni a upozorní jej, co bude následovat, pokud se chování žáka nezmění.**
3. Třídní učitel zváží možný přiměřený kázeňský postih, nekázeň by měla být zaznamenána do katalogového listu žáka.

b) Jak postupovat v případě opakovaného problémového chování (opakované porušování školního řádu)

1. Zprostředkovat pohovor mezi žákem a výchovným poradcem/metodikem prevence/třídním učitelem, **vysvětlit žákovi následky jeho chování** a co bude následovat, pokud se jeho chování nezmění. **Při pohovoru s žákem dávat pozor na drobné signály, které by mohly nasvědčovat, že zhoršené či neukázněné chování žáka může být důsledkem rizikového chování jiného žáka/žáků.**
2. Je nutné jednání s žákem písemně zaznamenat.
3. Informovat zákonného zástupce žáka o žákově opakované nekázni a **sjednat si s ním schůzku** – jednání se zákonným zástupcem se účastní TU, VP, popř. MP. Pokud je to nutné, účastní se jednání i ZŘŠ/ŘŠ. **Z jednání se žákem a jeho zákonným zástupcem je vyhotoven písemný záznam.**
- při jednání ze strany školy je kladen důraz na motivovanost a kompetentnost zákonných zástupců chování žáka zkorigovat, zákonným zástupcům je nabídnuta spolupráce a možnosti pomoci (PPP, SVP, klinický psycholog apod.).
4. **Součástí písemného záznamu** se zákonným zástupcem je **dohoda s žákem** – zde jsou stanoveny konkrétní dohodnuté úkoly, pravidla apod., která mají mít pozitivní vliv na žákovo chování, a opatření (důsledky), která budou při nedodržení dohody následovat. Po dohodě s rodiči je **stanoven termín kontrolního setkání, v případě potřeby domluvena pravidelná měsíční setkání či telefonáty. Rodiče jsou upozorněni na udělení kázeňského opatření, které vyplývá z opakované nekázně žáka.**
5. Třídní učitel po dohodě s VP/MP/ŘŠ navrhne dle míry provinění žáka úměrné kázeňské opatření podle ŠŘ.

c) Jak postupovat při závažném potušení ŠŘ žákem/když i přes opakované upozornění žák nadále ŠŘ porušuje

1. Pokud se žák školy dopustí závažného porušení ŠŘ nebo když i přes opakované upozornění nadále porušuje ŠŘ, **svolává ŘŠ jednání výchovné komise - tvoří ji ředitel školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, žák a jeho zákonný zástupce.** Tato komise je obvykle posledním pokusem školy řešit potíže s žákem, než se obrátí na další orgány, jako jsou OSPOD, Policie ČR apod.

Z jednání se pořizuje písemný záznam, který všichni přítomní podepisují. Tento zápis slouží jako podklad pro další orgány a instituce, které škola osloví ohledně pomoci s nápravou žáka.

4. Po využití všech dostupných způsobů řešení problémového chování žáka a možností podpory zákonných zástupců, které nebyly žákem akceptovány, je **řešení potíží s žákem předáno do kompetence také další straně – OSPOD, PPP, SVP apod.**

d) Jak postupovat v případě problémového chování ohrožujícího bezpečnost a zdraví

Pokud žákovo chování a jednání **ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků, vyučujících, zaměstnanců školy či jiných přítomných osob, je škola povinna zajistit takovému žákovi neodkladnou lékařskou péči** (a **uvědomit** o tom **zákonného zástupce žáka**), a to na základě § 29 odst. 2 školského zákona, který stanoví, že **školy a školská zařízení jsou mimo jiné povinna zajišťovat bezpečnost a zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb.** Dle konkrétních okolností je třeba **přivolat i Policii ČR** apod.

V. Postup školy při přivolání Policie ČR po spáchání trestné činnosti žákem/ z jiného mimořádného důvodu, kdy je ohrožena bezpečnost nebo zdraví žáka, zaměstnance školy či jiné přítomní osoby/při ohlašovací povinnosti

A. Šetření a výslech policií

Příchod Policie ČR do školy

1. Zaměstnanci školy se snaží s Policií ČR o maximální spolupráci, vzájemný respekt a vstřícnost. **U šetření policie je vždy přítomen ředitel školy nebo zástupce ředitele školy.** Pokud to není možné, je o něm alespoň ihned informován např. telefonicky.
2. **Policista je povinen prokázat se** – stejnokrojem s identifikačním číslem nebo služebním průkazem nebo odznakem služby kriminální policie.
3. V případě pochybností o totožnosti policisty si zaměstnanec školy toto ověří telefonickým dotazem na pracovišti policie.
4. Ředitel školy nebo jeho zástupce seznámí policii s předmětem policejního úkonu, upřesní důvod jejich přivolání do školy.

Pravidla výslechu žáka Policií ČR

1. Policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést žáka i mimo školu. Výslech se provádí zpravidla policisty v občanském oděvu, převezení za použití civilního vozidla.
2. Pokud není přítomen ZŘŠ či ŘŠ, zajistí jiný pedagog **dohled dospělou osobou** po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu, a to i v případě, že je proveden ve škole. **Písemně je zaznamenáno jméno, číslo policisty, jméno žáka a datum**. Pokud je žák vyslýchán mimo prostory školy, je o ukončení procesu předán zpět do školy nebo je předán zákonnému zástupci.
3. **Vyrozumění** zákonných zástupců provádí policista **předem,** u osoby mladší 15 let informuje také orgán sociálně právní ochrany dětí, v případě, že tak neučinil, informuje zákonné zástupce třídní učitel/VP, MP, ŘŠ či jiný kompetentní pedagog – o způsobu vyrozumění se domluví s policistou.
4. Policista může úkon provést i v případě, že rodiče nelze telefonicky zastihnout a provedení úkonu nelze odložit. V případě, že by vyrozuměním rodičů bylo mařeno vyšetřování, vyrozumí škola zákonného zástupce bezprostředně po souhlasu policie. Podle zákona mohou být mladiství vyslýcháni i bez účasti osob vykonávajících dohled nad nezletilými.
4. Na požádání policie ředitel školy poskytne vhodnou místnost k šetření situace ve škole, zajistí pedagogický dozor. **Osoby přibrané k výslechu (dozor) mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušení nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby. Pro děti a mládež platí v plné míře presumpce neviny.**

B. Oznamování trestné činnosti

1. V případě, že je **zaměstnanec školy svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, ohlásí toto okamžitě řediteli školy.** Ředitel školy sepíše se zaměstnancem zápis o oznámení trestné činnosti. Trestnou činností se rozumí užívání omamných látek, gamblerství, šikana, týrání, loupeže, pohlavní zneužívání, znásilnění, majetková trestná činnost, dále **vystavení šikaně či týrání, příp. jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu.**
2. **Škola celou záležitost oznámí Policii ČR a dále postupuje dle doporučení Krizového plánu týkajícího se dané rizikové činnosti.**
3. Při oznamování pokročilých, brutálních a kriminálních šikan oznámí škola toto také na OSPOD.